

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Zaaknummer: 361264	Behandeld in commissies en raad	
	Datum beeldvormende commissie *	7-1-2026
	Datum oordeelvormende commissie *	14-1-2026
	Datum besluitvormende raadsvergadering	21-1-2026
	Opsteller	R. Westra-Attema
	Telefoonnummer	0517 492 222

*zie website voor de definitieve agenda.

Onderwerp:	Kaderbrief 2027-2030 en wijziging gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Fryslân (VRF)
-------------------	---

Te besluiten om

1. Kennis te nemen van de kaderbrief 2027-2030 van de Veiligheidsregio Friesland (VRF);
2. Geen zienswijze in te dienen op de kaderbrief van de veiligheidsregio Fryslân.
3. Geen zienswijze in te dienen tegen de voorgestelde wijzigingen in de gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio Fryslân.

Inleiding

Elk jaar brengt de Veiligheidsregio Fryslân (VRF) de kaderbrief uit ter voorbereiding op de begroting. In de kaderbrief worden zowel de beleidsmatige als de autonome ontwikkelingen weergegeven. De gemeenten kunnen hier uiterlijk op 30 januari 2026 op reageren middels een zienswijze. Daarna wordt de kaderbrief inclusief zienswijzen en concept-reactienota aangeboden aan het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio. De besluitvorming zal plaatsvinden in het Algemeen Bestuur (AB) op 12 maart 2026.

Tevens is de directiestructuur van de Veiligheidsregio Fryslân op 1 januari 2025 aangepast. Om deze reden is de Veiligheidsregio voornemens om aanpassingen te doen in de gemeenschappelijke regeling. Ook op dit voornemen kan de raad een zienswijze indienen.

Beoogd effect

Kaderbrief: Inzicht in het financieel kader voor de periode van 2027-2030.

Aanpassing van de gemeenschappelijke regeling. De gemeenschappelijke regeling in overeenstemming brengen met de nieuwe feitelijke situatie in de directiestructuur van de Veiligheidsregio Fryslân.

Argumenten

1.1 De kaderbrief is een jaarlijks terugkerend document, waarin de ontwikkelingen worden geschetst en waarin de financiële kaders zijn opgenomen.

De kaderbrief wordt jaarlijks geactualiseerd en leidt tot aanpassingen in het financieel kader. Deze aanpassingen worden vervolgens meegenomen in de begroting.

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

2.1 In de kaderbrief zijn voornamelijk de financiële impact van autonome ontwikkelingen opgenomen en een aantal beleidsontwikkelingen waarvan de besluitvorming reeds heeft plaatsgevonden.

In deze kaderbrief zijn een aantal beleidsontwikkelingen opgenomen waaronder de incidentele vrijval kapitaallasten, de bestuurlijke opdracht GGD, de OKO monitor en de continuïteit van de brandweerorganisatie. Met uitzondering van de continuïteit van de brandweerorganisatie is met deze beleidsontwikkelingen reeds bestuurlijk ingestemd. Daarnaast zijn een aantal autonome ontwikkelingen opgenomen. Het betreft hier de indexering van de materiele kosten, de ontwikkeling van de loonkosten en de gevolgen van de uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma.

2.2 De kaderbrief laat een geringe daling van de gemeentelijke bijdrage zien over de periode 2027-2030.

De daling wordt veroorzaakt door een tweetal oorzaken. Ten eerste is er een negatieve bijstelling van de loonkosten. De huidige cao loopt tot 1 augustus 2025. Daarom is er een inschatting gemaakt van de indexatie van de loonkosten. Op basis van de financiële verordening wordt de indexering van de verwachte loonontwikkeling voorlopig uitgegaan van loonvoet sector overheid. Op basis van de concept-Macro Economische Verkenning 2026 (MEV 2026) zijn de percentages lager dan waarmee in de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 rekening is gehouden. Hierdoor vindt er een (voordelige) bijstelling van de loonkosten plaats.

Ten tweede is de afgelopen jaren er sprake geweest van een voordelig resultaat op de investeringsplanning die grotendeels ontstond door een vrijval van kapitaallasten. Deze vrijval ontstond doordat er sprake is van een achterstand in de investeringsplanning versus het budget. Deze achterstand is nog vertaald in een voordeel in 2027. In 2030 is er eveneens sprake van een vrijval van de kapitaallasten die het gevolg zijn van een vertraging in de investeringsplanning.

3.1 De directiestructuur van de VRF is aangepast. Om deze reden klopt de huidige gemeenschappelijke regeling niet meer met de werkelijkheid. Er is in de nieuwe situatie sprake van een tweehoofdige directie bestaande uit de directeur veiligheid en een directeur gezondheid. Er is geen algemeen directeur meer. Om deze reden is de rol en functie van de algemeen directeur uit het ontwerp verwijderd omdat deze functie niet langer bestaat. De GR is aangepast aan de nieuwe directiestructuur. Tevens komt er een verplichting in de nieuwe GR om een huishoudelijk reglement vast te stellen die de taken van de directieleden beschrijft. Tenslotte is de gewijzigde samenstelling van de directie verwerkt in de samenstelling van het dagelijks bestuur.

Kanttekeningen

2.1 De geschatte risico's kunnen in de toekomst mogelijk leiden tot (forse) uitzettingen van de gemeentelijke bijdragen

- Landelijke ontwikkeling en beleidsdoorwerking: veranderend overheidsbeleid kan leiden tot financiële onzekerheden. De verkiezingen en de vorming van een nieuw kabinet leiden tot een nieuwe beleidsperiode. De richting en de financiële gevolgen zijn nog niet volledig duidelijk. De landelijke politiek kent bovendien een kortere

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

beleidscyclus, waardoor accenten in prioriteiten en bekostiging sneller kunnen verschuiven. Deze landelijke ontwikkelingen kunnen leiden tot taakuitbreiding of verschuiving van verantwoordelijkheden. De afgelopen periode is vaak gebleken dat dergelijke trajecten vaak incidenteel gefinancierd worden, terwijl de opgaven structureel van aard zijn.

- Autonome ontwikkelingen kunnen ook financiële risico's opleveren. Bij hoge inflatie bestaat het risico dat de indexatie van de budgetten ontoereikend is.
- Risico's nieuwbouwprojecten: de brandweer kent een grote vastgoedportefeuille met een omvangrijke bouwagenda voor nieuwbouw en verbouw van kazernes. Door gemeentelijke planprocedures, netcongestie en de beschikbaarheid van aannemers blijven de investeringen achter bij de planning. Dit levert tijdelijke financiële voordelen op, maar op termijn leidt dit tot hogere kosten door stijgende bouwprizen.
- Dreigingen van cybercriminaliteit nemen toe. VRF werkt volgens het ambitieniveau "Aantoonbaar weerbaar" en investeert blijvend in digitale beveiliging, bewustwording en naleving van landelijke normen zoals BIO en NEN.
- Wegvallen van maatwerk- en markttaken: VRF voert verschillende taken uit die nauw verbonden zijn met de basistaak, maar niet collectief worden bekostigd, zoals maatwerk binnen de jeugdgezondheidszorg, reizigersvaccinaties en werkzaamheden op grond van de omgevingswet. Deze taken helpen om de collectieve kosten te verlagen. Het wegvallen ervan kan zowel incidentele fricties als structurele effecten hebben.
- De korting op de BDUR: In 2027 wordt de korting op de BDUR (10%) volledig opgevangen door de loonprijscompensatie. Omdat de loonprijscompensatie geen vaste basis heeft kan deze variëren en ook zelf € 0 zijn. Hierdoor kan dit invloed hebben op de gemeentelijke bijdrage.

3.1 Geen kanttekeningen. Het is belangrijk dat de gemeenschappelijke regeling in overeenstemming is met de feitelijke situatie. De voorgestelde wijzigingen voorzien hierin.

Financiën

De basis voor het kader 2027-2030 is het financiële kader zoals vastgesteld in de kaderbrief 2026-2029. De totale gemeentelijke bijdrage (zoals vastgesteld in de begroting 2026) beloopt van € 95 mln. in 2027 naar 107 mln. in 2030. Op basis van het nieuwe financiële kader 2027-2030 beloopt de totale gemeentelijke bijdrage in 2027 van € 94 mln. naar € 107 mln. Als gevolg hiervan gaan de totale gemeentelijke bijdragen in 2027 (-0,8%) en 2028 (-0,3%) licht dalen. In 2029 stijgt de bijdrage gering met 0,6% om vervolgens in 2030 weer te dalen met -0,2%. De financiële gevolgen van de kaderbrief worden grotendeels veroorzaakt door de autonome ontwikkelingen zoals de lagere indexering van de loonkosten, de ontwikkeling van de materiele kosten en het rijksvaccinatieprogramma. Daarnaast hebben de beleidsontwikkelingen ook financiële gevolgen. Het betreft hier de bestuurlijke opdracht GGD, de OKO-monitor, de continuïteit van de brandweerorganisatie en de mutatie achterstanden in de investeringsplanning. Met de bestuurlijke opdracht GGD is reeds eerder bestuurlijk ingestemd (bestuursbesluit juni 2025). Dit geldt eveneens voor de OKO-monitor (bestuursbesluit november 2024).

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

De continuïteit van de brandweerorganisatie is een nieuwe opgenomen beleidsontwikkeling. Brandweer Fryslân is onvoldoende toegerust op langdurige verstoringen. Hierdoor zijn forse investeringen noodzakelijk om deze uitdaging het hoofd te bieden. Deze investeringen zijn noodzakelijk om voldoende weerbaar te zijn. Om inzicht te krijgen in de financiële consequenties is nader onderzoek vereist. Vooruitlopend op een landelijk continuïteitsplan worden een aantal gerichte maatregelen getroffen om de grootste kwetsbaarheden op te lossen. Hiervoor is structureel € 100.000 opgenomen in de kaderbrief.

De op grond van de kaderbrief 2027-2030 berekende bijdragen voor de gemeente Harlingen bedragen als volgt:

Bijdrage	2027	2028	2029	2030*
Opgenomen in de gemeentebegroting 2026	2.240.790	2.327.030	2.415.165	geen raming
Kaderbrief 2027-2030	2.219.558	2.316.047	2.424.079	2.508.066
	-21.232	-10.983	8.914	n.v.t.

**valt buiten het bereik van de gemeentebegroting 2026*

Deze lagere bijdragen zijn voornamelijk het gevolg van lagere loonkosten en het (gedeeltelijke) voordeel op de achterstand in de investeringsplanning. Per saldo zijn deze voordelen in 2027, 2028 en 2030 groter dan de uitzettingen als gevolg van autonome ontwikkelingen en beleidsontwikkelingen.

De wijzigingen in de gemeenschappelijke regeling hebben geen financiële consequenties.

Participatie

Op 11 januari zijn de financieel ambtenaren van alle gemeenten bij gesproken over de Kaderbrief. Op maandag 12 januari staat een Webinar gepland voor alle raadsleden in Friesland waarin de VRF de voorgestelde financiële koers zal uitleggen.

Communicatie

Het raadsbesluit zal per email en per brief worden gecommuniceerd naar de VRF.

Uitvoering

Na besluitvorming zal het raadsbesluit kenbaar worden meegedeeld aan de VRF. De zienswijzen van alle gemeenteraden in Friesland worden betrokken bij het voorstel aan het algemeen bestuur van de VRF.

Het voorstel tot aanpassing van de gemeenschappelijke regeling zal vervolgens door het dagelijks bestuur naar de colleges in Friesland worden gestuurd. Naar verwachting zal de gemeenschappelijke regeling dan voor 1 juli 2026 gewijzigd zijn.

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Relevante documenten

Eerder genomen besluiten:	<i>Gemeenschappelijke regeling van 1 juli 2024 van de VRF</i>
Intrekken beleidsnota's:	<i>Titel(s) en tussen haakjes datum besluitvorming raad</i>
Gevolgen ander beleid:	<i>Titel(s) en tussen haakjes datum besluitvorming raad en in het kort de gevolgen</i>

Bijlagen

- Aanbiedingsbrieven
- Ontwerp-wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling VRF
- Was-wordt lijst wijzigingen gemeenschappelijke regeling VRF
- Gemeenschappelijke regeling VRF 2024
- Geconsolideerde tekst Gemeenschappelijke regeling VRF

Harlingen, 21 januari 2026

Burgemeester en wethouders van Harlingen,
de secretaris, de burgemeester,

S. van Gent

C.M. Sjerps

GEMEENTE HARLINGEN

Voorstel aan de gemeenteraad van Harlingen

Besluit van de gemeenteraad van Harlingen

Onderwerp:	beleid aanpassen
------------	------------------

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HARLINGEN

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 16 december 2025

Besluit

1. Kennis te nemen van de kaderbrief 2027-2030 van de Veiligheidsregio Friesland (VRF);
2. Geen zienswijze in te dienen op de kaderbrief van de veiligheidsregio Fryslân.
3. Geen zienswijze in te dienen tegen de voorgestelde wijzigingen in de gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio Fryslân.

Besluit aangepast

--

Vastgesteld door de raad in zijn
vergadering van 21 januari 2026

, de voorzitter

, de raadsgriffier